

Budgetmotion 2019

FRAMÅT FÖR LINKÖPING

**Förslag till budget för 2019 med plan
för 2020-2022**

**NÄRODLAD
POLITIK**

Centerpartiet
LINKÖPING

Framåt för Linköping!

På många sätt går det bra för Linköping. Men inte på alla.

Integrationen misslyckas, den psykiska ohälsan bland unga ökar, utsläppen ökar och Linköping riskerar att delas.

Centerpartiet står för en helt annan riktning. När andra bara ser problem, ser vi potential. När andra tar till främlingsfientlighet, väljer vi medmänsklighet. När andra ser tillväxt som ett miljöhot, ser vi möjlighet till nya gröna jobb. Och när andra sprider oro, skapar vi trygghet. Vi vågar prioritera och satsa på de områden som tillhör kommunens grundläggande åtaganden. Samtidigt lägger vi grunden för en starkare ekonomi och fortsatt goda förutsättningar.

Den psykiska ohälsan är oroande hög och tydligast är detta bland unga tjejer. Vad orsaken än må vara måste vi vara överens om att det är en av våra främst prioriterade uppgifter att se till att våra unga mår bra. Därför satsar Centerpartiet på åtgärder i skolan för att möta detta.

Arbetslösheten i Linköping är generellt låg, förutom bland människor födda utomlands, där den är alarmerande hög. Arbetslösheten för med sig oerhörda problem och höga kostnader. Nu gäller det att korta byråkratin. Centerpartiet föreslår ett kraftfullt paket på att möta arbetslösheten och vi gör det med förslag som sänker kostnaderna för kommunen från dag 1.

Ett bra näringslivsklimat är avgörande för en kommuns framgångar. Tyvärr ser vi att förtroendet gentemot Linköpings kommun sjunkit, och fortsätter sjunka. För att råda bot på detta väljer Centerpartiet att sätta in kraftfulla åtgärder för ett bättre företagsklimat. Vi föreslår åtgärder gällande bemötande, tillsynsavgifter och planärenden.

Det återstår mindre än sex år tills målet om koldioxidneutralt Linköping 2025 ska vara nått. Tyvärr pekar allt mot att kommunen kommer missa målet. Centerpartiet tog initiativ till detta mål och vi tror fortfarande på det, men då krävs kraftfulla förslag. I Centerpartiets budget presenteras vägen mot 2025.

Skillnaden mellan stad och land har aldrig varit så tydlig i vår kommun som under de senaste åren. Nästan varje dag görs skillnader som får negativa effekter i människors vardag utanför tätorten. För oss är det en oacceptabel utveckling. Centerpartiet sätter upp tydliga mål för hur Linköping ska bli en av Sveriges bästa landsbygdskommuner.

Vår budget tar sin tydliga utgång i att möta de svårigheter som Linköpings kommun har att möta. Centerpartiet prioriterar och fokuserar. Och vi väljer att tydliggöra vad som krävs för att Linköpingsborna ska känna trygghet. Centerpartiet presenterar en närodlad budget som möter svårigheterna i vår vardag och som för Linköping framåt.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige:

- att anta Centerpartiets förslag till budget för 2019 med plan för 2020-2022.
- att skattesatsen lämnas oförändrad.

För Centerpartiet Linköping

A handwritten signature in blue ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Muharrem Demirok, gruppledare och kommunalråd

Innehåll

Inledning	7
Utbildning	8
Arbetsmarknad	9
Integration	10
Miljö och klimat	11
Landsbygden	12
Staden	13
Näringsliv	14
Kultur och fritid	14
Vård och omsorg	16
Demokrati och trygghet	17
Ekonomi	18
Förslag, ramförändringar - nämnder	20
Förslag, ramar - nämnder	21
Förslag, fördelning av resursmedel	21
Förslag, resultaträkning	22
Förslag, investeringsramar	22

Inledning

Centerpartiets närodrlade politik har sitt ursprung i vår jordnära identitet som går tillbaka i generationer och fortfarande driver utvecklingen i hela landet framåt. Centerpartiets idéer har i årtionden utgått från en decentraliserad grön jordnära liberalism. Vi menar att besluten blir bättre och mer förankrade om de fattas så nära de människor som själva berörs av besluten som möjligt.

Vi vet att de allra flesta nya jobb växer fram lokalt, i de små och medelstora företagen. Vi vet att en framgångsrik integration av nyanlända bygger på insatser från kommuner, enskilda människor och civilsamhälle. Vi vet att framtidens energi bygger på att vi systematiskt tar tillvara på de förnybara naturresurser som finns runt om i hela landet.

Närodrlad politik skiljer ut Centerpartiet från andra partier. Vår utgångspunkt är inte den nostalgiska nationalstaten eller drömmar om att andra ska lösa våra problem. Vi utgår från den enskilda människan, fast förankrade i vardagen.

Centerpartiets idéer är resultatet av många människors långa strävan för ett rättvisare, friare och grönare samhälle. Centerpartiets Linköping, är en kommun där hela kommunen lever och utvecklas tillsammans, såväl på landsbygden som i tätorten. Centerpartiet utgår från människors vardag, vi kallar det närodrlad politik.

Centerpartiet ser möjligheter i kommunens utmaningar, möjligheter till ökad jämställdhet, trygghet, mångfald, hållbarhet och företagande. I vårt Linköping sätts barnen och unga och deras trygghet och utbildning i centrum. Äldre får själva välja vad de anser vara bäst för dem för att få en god kvalitet i sin omsorg. I vår kommun trivs företagen och ges möjlighet att växa och må bra. Centerpartiet vill ha en utveckling i hela kommunen och då måste landsbygdens möjligheter lyftas.

Våra ungdomar måste redan i skolan få lära sig att bli företagare. Kommunen behöver dessutom utveckla en bättre och bredare dialog med våra företag. Bemötandet och inställningen till företagare måste förbättras. Centerpartiet vill göra det enklare att vara företagare i Linköping. Bland annat genom förenklade regler, snabbare hantering av myndighetsärenden som bygglov och alkoholtillstånd. Utmaningsrätt är ett viktigt medel för ge möjlighet till företag att konkurrensutsätta kommunen och hitta nya innovativa lösningar, det vill vi pröva.

Att skapa det socialt och ekologiskt hållbara Linköping är en annan utmaning som vi har framför oss, en utmaning Centerpartiet är beredda att arbeta hårt med för att klara.

Alla ska kunna bestämma över sitt liv genom egna och fria val. Du ska kunna skapa din egen framtid, oavsett var i kommunen du väljer att bo. Vi tror på ett samhälle där människor med sin egen förmåga kan bestämma över sitt liv. Vi kallar det närodlat politik, en politik som för Linköping framåt.

Utbildning

- ✓ Examensvision! Alla skall nå examen!
- ✓ Ta den psykiska ohälsan i skolan på allvar
- ✓ Satsning på heltidsmentorerna i gymnasieskolan

Det kanske allra viktigaste området där principen om allas lika möjligheter i livet måste vara grundbulten, är förskolan och skolan. Samtidigt är det en oerhörd utmaning att alla barn, oavsett bakgrund, ska ha likvärdiga möjligheter att utveckla sina inneboende förmågor.

Centerpartiet vill att kommunen har en examensvision om att alla skall gå ut gymnasiet med en examen senast 2024. För att nå detta måste kommunen bland annat satsa på kompetenshöjning, speciallärare och mentorerna, främst inom grundskolan.

Ett av de största problemen med den svenska skolan idag är att lärarna är överbelastade. För att lösa detta vill vi i gymnasieskolan införa så kallade heltidsmentorerna som övertar mentorskapet från ordinarie lärare och ger mer tid i mötet mellan lärare och elev i undervisningen. Heltidsmentorernas uppgift kommer att vara att avlasta lärarna med saker som att följa upp närvaro, hålla i utvecklingssamtal och hålla kontakten med vårdnadshavare. På så sätt får lärare utrymme på att fokusera på lärandet och undervisningen. Vi vill även se över hur vi på sikt även kan införa detta inom grundskolans högstadium.

Idag är kanske det allra största problemet i skolan den ökade psykiska ohälsan hos eleverna. Vi ser i flera undersökningar att stressen och kraven på eleverna ökar. Centerpartiet vill ge eleverna nycklar till hur man på bästa sätt hanterar den press de utsätts för. Vi vill också se fler vuxna i skolan med uppdraget att skapa tillit mellan elever och vuxna. Detta måste skolan bli bättre på. Det finns idag för få tillgängliga vuxna med relevant utbildning för eleverna att vända sig till.

En annan väg till att nå bättre resultat i skolan och elever som mår bättre är att införa senarelagd skolstart på morgnarna för gymnasierna i Linköpings kommun. Vi vill se att detta införs från 2019.

I dagsläget är trafikmiljön runt många skolor oacceptabel. Många väljer att skjutsa sina barn till skolan för att de inte upplever att deras barn är trygga på väg till och från skolan. Problemen kring flera skolor har idag eskalerat till sådana nivåer att det utgör ett av skolans främsta problem. Centerpartiet föreslår ett kraftigt åtgärds paket för att stävja den ohållbara trafiksituationen kring våra skolor. Det innebär bilfria zoner runt skolorna, hastighetsdämpande åtgärder i trafikmiljön, skolpolis, gemensamma avlämnings- och upphämtningsplatser samt trafikguider.

Arbetsmarknad

- ✓ Fler skall gå från utanförskap till innanförskap
- ✓ Nära samarbete med branscher med brist på arbetskraft
- ✓ 40 miljoner kronor extra till arbetsmarknadsnämnden

Både yrkeshögskolor och universitet/högskolor ger signaler om att de studenter som kommer till dem idag har bristande kunskaper inom flera områden. Detta medför att de måste börja med att ge sina nya studenter den grund som gymnasiet borde gett dem. Om dagens gymnasieutbildning inte klarar av att leverera de kunskapsnivåer som krävs för vidare utbildning så måste kommunen göra något för att se till att eleverna når upp till det som universitetet och yrkeshögskolorna kräver.

Tillsammans med yrkeshögskolorna bör Linköpings kommun ta fram skraddarsydd paket, med ett antal kurser för att få fram exakt den kompetens som krävs, som tolkas direkt in i de krav arbetsmarknaden ställer, kompletteras med långa och realistiska praktikperioder och där kurserna ges i nära samarbete med näringslivet. Samtidigt är dessa paket också en snabb ingång till arbetsmarknaden och branscher där det finns en stor efterfrågan efter arbetskraft, exempelvis inom IT och bygg- och anläggningsbranschen.

Kommunen borde tillfälligt, tills gymnasieskolans problem åtgärdats på nationellt plan, tillsammans med universitetet och yrkeshögskolorna i regionen ta initiativ till preparandutbildningar för att överbrygga kunskapsglappet mellan gymnasiet och vidare studier för att snabbare utbilda till jobb.

Arbetslösheten inom vissa grupper är oacceptabelt hög. Ju längre tid den arbetssökande har sin försörjning via bidrag desto längre blir också resan mot en etablering på arbetsmarknaden. Samtidigt som arbetslösheten är stor råder det också enorm arbetskraftsbrist inom vissa yrken. Detta innebär svårigheter att rekrytera vissa

yrkesgrupper och i slutändan innebär det fördyringar för kommunen.

Centerpartiet vill genomföra en lokal utbildnings- och jobsatsning, där de arbetssökande ska genomgå en intensivutbildning inom bristyrken. Vi kallar satsningen för "Linköping jobbar". I nära samverkan med lokala arbetsgivare ska den arbetssökande, efter genomgången utbildning, arbetsplatsplaceras med lön som kommunen tillhandahåller. Den kommunala anställningen ska vara tidsbegränsad varpå arbetsgivaren övertar ansvaret. Syftet är att minimera administration och risk för arbetsgivaren. Genom denna satsning minskar kostnaderna för försörjningsstödet.

Integration

- ✓ Uppsökandeverksamhet – ingen skall gå utan sysselsättning
- ✓ Nolltolerans mot småbrott - Skärholmsmodellen
- ✓ 29 miljoner kronor till extra integrationssatsningar

Centerpartiet vill bryta klyvningen av Linköping. Utanförskapet måste minska. Människor som är nya i Linköping behöver tidigt få möjlighet att jobba. Därför behövs en bättre politik för fler jobb.

Integrationen i Linköping fungerar allt annat än perfekt och vi står inför en enorm prövning. Utanförskapet ökar tyvärr och klyvningen av Linköping är väldigt tydlig. Om inte problemen med utanförskap ska fördjupas och permanentas krävs kraftfulla åtgärder snarast.

En fungerande integration bygger på att människor känner trygghet, erbjuds likvärdiga villkor och upplever framtidstro. Nyckeln är att civilsamhället och näringslivet bjuds med i arbetet att skapa en fungerande integration. Kommunen behöver fungera mer effektivt för att kunna stötta människor till egen försörjning, och inte fånga nyanlända i byråkrati.

I en brinnande högkonjunktur är det väldigt oroande att arbetslösheten bland utrikesfödda är så pass hög. Detta är en oacceptabel situation. Därför satsar vi extra medel på arbetsmarknadsnämnden samt öronmärker resursmedel för integrationssatsningar. Detta för att sänka arbetslöshetssiffrorna bland utrikes födda till samma nivå som för inrikes födda.

Miljö och klimat

- ✓ 40 miljoner kronor varje år till miljö- och klimatsatsningar
- ✓ Inga engångsartiklar i plast från 2020
- ✓ Bygg mer i trä!

Det var Centerpartiet i Linköping som drev igenom förslaget att göra vår kommun koldioxidneutral till år 2025. Om målet ska fortsätta vara relevant krävs tydliga insatser. Centerpartiet avsätter därför medel för koldioxidkompenserande åtgärder. Dessa medel ska kunna användas av kommunala förvaltningar och bolag, som i sin egen verksamhet vill reducera sina koldioxidutsläpp. Dessa medel ska fungera som "morötter" till kommunens egen verksamhet.

En viktig del för att nå målet om koldioxidneutralt Linköping 2025 är att bygga mer i trä. Centerpartiet har redan föreslagit en lokal träbyggnadsstrategi. Vi vill nu gå längre och tillskapa en tydlig marktilldelningspolicy för trähusbyggnader. Genom att tilldela 300-500 bostäder/år som trähus skapar vi, förutom nya företag, en kolsänka som aktivt bidrar till att nå målet om koldioxidneutralt Linköping 2025.

Nedskräpning med plast är ett gigantiskt problem. Totalt finns det mer än 150 miljoner ton plast i haven. Varje år dör en miljon fåglar och fler än 100 000 däggdjur i vattnet efter att ha ätit eller fastnat i plastavfallet. Därför vill Centerpartiet sätta in krafttag mot nedskräpningen genom att fasa ut engångsartiklar av plast i kommunen till 2020. Utfasning av plast kan även bidra till nya möjligheter för de gröna näringarna när alternativ till plast skall tas fram.

Frågan om vattnet handlar lika mycket om dricksvatten som om vatten som ekosystem och hemvist för många arter. Därför har Centerpartiet i Linköping drivit på i frågan om att öppna vattenvägar genom olika vattendrag för vandrande fisk som lax, öring och ål. Genom att jobba aktivt vill vi skapa vandringsvägar från Vättern till Östersjön.

Landsbygden

- ✓ Satsar 11 miljoner kronor på bredbandsutbyggnad
- ✓ Underlätta för de gröna näringarna
- ✓ Linköping skall bli en av Sveriges främsta landsbygdskommuner

Vi tror på allas rätt till lika möjligheter. Att forma livet så som man önskar handlar också om att kunna leva ett gott liv i hela vår kommun, även utanför Linköpings stad. Vårt övergripande mål är att kommunen har som vision att bli en av Sveriges främsta landsbygdskommuner.

En viktig kommunikationsfråga för de som lever på landsbygden är tillgång till bra bredband. Centerpartiet vill se ett högre tempo med utbyggnaden av bredbandsfiber på landsbygden i kommunen.

Möjlighet att bygga och bo utanför tätorten måste bli bättre. I vår budget väljer vi att satsa på byggande i hela kommunen. Centerpartiet anser att det bör tillskapas en roll som byggsamordnare för att ge rådgivning och skynda på byggande på landsbygden. Vi kommer även avsätta medel med syfte att underlätta byggnation på landsbygden. En del av satsningen kommer riktas mot att sänka olika avgifter för att underlätta byggande på landsbygden, exempelvis bygglovsavgift, anslutningsavgift eller lantmäteriförrättning. Vid sidan av detta kommer vi även att regelförenkla. Vi vill se över kommunens arbete med bl.a. strandskydd, för att underlätta byggande i vattennära lägen. Dessutom vill vi prioritera planarbetet för landsbygden, bl.a. med områdesbestämmelserna, så att fler bostäder kan byggas utanför tätorten.

De gröna näringarna är oerhört viktiga för kommunen. Samtidigt är det ett av de områden som utsätts för flest tillsyns- och tillståndsärenden. Ska näringen få de rätta förutsättningarna måste det till ett nytt synsätt. Centerpartiet avsätter därför medel för att minska regelbördan, förenkla och se över tillsynsavgifterna.

Staden

- ✓ Minska klyftorna mellan de som hyr och de äger sin bostad
- ✓ Bättre trafiklösning runt stadskärnan för en bättre miljö och ökad framkomlighet
- ✓ Mer tillmötesgående kommun med öppnare attityd

Klyftan mellan de som äger och de som hyr sin bostad går mot en oacceptabel nivå i Linköping. Andelen nyproducerade villor och radhus är oroande låg. Trots rekordhög hyror finns det idag många hushåll som inte har något annat val än att hyra sin bostad eftersom deras förutsättningar inte tillåter den höga egeninsats som det fåtal villor/radhus på marknaden medför. Centerpartiet vill därför se en lokal egnahemsstrategi som tydliggör att kommunen ska få ned klyftan mellan de som hyr och de som äger sin bostad.

Biltrafiken bidrar inte enbart till växthuseffekten, den påverkar också vår närmiljö. Slitage av vägbeläggning och förbränningsmotorer avger skadliga partiklar och ohälsosamma flyktiga ämnen. Renare luft är eftersträvansvärd, för att stärka människors välmående och hälsa. Samtidigt är bilar nödvändiga för transporter av olika slag. Behovet av en fungerande biltrafik utesluter inte renare luft. Ojämnt trafikflöde är varken bra för miljön eller trafiken. Effektiva trafiklösningar gynnar alla. Vi tror att en bättre trafiklösning runt stadskärnan kommer även bilisterna till gagn, förutsatt att parkeringsplatser byggs ut. Då ökar framkomligheten för såväl fotgängare, som cyklister och kollektivtrafik, utan onödiga utsläpp från exempelvis stillastående bilar på tomgång. När innerstaden förtätas måste hänsyn tas till trafikflöden och avgaser.

Rent vatten och ren luft, gröna lungor, lekplatser, idrottsplatser och parkmiljöer är viktiga för att leva ett gott liv i staden. Närheten till livsmedelsbutiker och basservice är också betydelsefulla inslag i bostadsområden. Vi behöver smarta lösningar så att staden behåller dessa kvaliteter samtidigt som den är tillgänglig för alla som bor utanför den. Det ska vara enkelt att nå både kultur och natur, året om. Linköping ska vara en levande stad som det ska vara lätt att ta sig till och röra sig i.

Vi i Centerpartiet vill se enklare regler, en öppen attityd och en mer tillmötesgående kommun som underlättar för t.ex. uteserveringar, tillstånd och omvandling av vindar till lägenheter. Allt för att skapa ett spännande och mer levande stadsliv i hela tätorten.

Näringsliv

- ✓ Ordentlig översyn av kommunens näringslivsarbete
- ✓ Minska avgifter för tillsyn och tillstånd till minimum

Linköping har haft en negativ utveckling vad gäller näringslivsklimatet de senaste åren. Tyvärr är det också tydligt att den negativa trenden främst grundar sig i politikernas och tjänstemäns attityder och bemötande. De flesta företagare som kommer i kontakt med kommunen gör det via tillstånd, tillsyn, markupplåtelse eller bygglov. Därför är det viktigt att ett ordentligt arbete görs i denna del för att näringslivets syn på kommunen ska ändras.

En viktig del i detta är attityder och bemötande. Vid sidan av detta måste även hanteringen av tillstånd och tillsyn hanteras. Centerpartiet vill se över avgifter kopplade till vissa former av tillsyn. Som ett första steg vill vi ändra på utformningen av tillsynsavgifter till att premiera de som sköter sig. Det ska ske genom att avgift endast tas ut om en allvarlig anmärkning ges eller om ett återbesök blir nödvändigt. Det innebär att första tillsynsbesöket är gratis, medan eventuella återbesök kostar. På så sätt premierar vi de som sköter sig.

Kultur och fritid

- ✓ Mer föreningsdrift och mer samarbeten med föreningar
- ✓ Flytta pengar från kommunal verksamhet till civilsamhället
- ✓ Fler lediga halltider för ungdomsverksamhet

Varför väljer människor att flytta till en viss kommun? Arbete alternativt studier torde vara den vanligaste orsaken. Men det är ändå inte självklart att bosätta sig i den kommun där man arbetar, utan ofta finns närliggande kommuner med som alternativ. För att kunna bosätta sig i den kommun där man arbetar måste först och främst finnas bostäder. Därefter kommer nog att vardagslivet fungerar där man väljer att bo. Att skolan och fritidsaktiviteterna fungerar för barnen och att man själv upplever att ens egna fritidsintressen kan utövas. Frågorna kring kultur och fritid är med andra ord inga lyxfrågor en kommun kan ta sig an som sista prioritet. Det handlar om att människor vilja att bo där, och med detta också bidra till kommunens ekonomi.

Samtidigt är kommunens ekonomiska resurser inte obegränsade. Tvärtom är dessa resurser i grund och botten medborgarnas gemensamma medel, som måste användas med största respekt för dem som skapat dessa gemensamma värden. Ett gott samhälle kan

inte i grunden skapas av politiskt styrda institutioner, utan bara av människor som samverkar och hjälps åt att bära varandras bördor och dela varandras glädje.

Inom kultur- och fritidsområdet blir detta extra tydligt genom allt det arbete och engagemang som läggs ner i olika föreningar. Dessa föreningar skapar mycket av den verksamhet som gör att människors vardagsliv fungerar och präglas av någon slags lycka och känsla av tillhörighet. För att fungera behöver samtidigt dessa föreningar både stöd från och samverka med kommunen. Vi i Centerpartiet bejaktar en aktiv relation mellan kommunen och föreningarna, där målbilderna mejslas fram i dialog.

Tyvärr finns ingen plats på jorden där alla barn växer upp med lika mycket kärlek, stöd och lika möjligheter att utvecklas i livet. Tyvärr finns heller ingen plats på jorden där ingen blir sjuk eller behöver extra stöd, omsorg och kärlek från medmänniskor. Detta gäller också Linköping. Och det handlar både om människor med bakgrund i annat land och om människor vars äldre släktingar bott i Linköping i många generationer. Alla människor har behov av frihet att utvecklas och av att finnas med i nätverk av människor som bryr sig om varandra. Dessa nätverk av engagerade människor som på olika sätt tar hand om varandra och som inkluderar istället för att exkludera brukar kallas civilsamhället.

Om civilsamhället inte fungerar spelar det ingen roll hur mycket pengar och övriga resurser kommunen satsar; det kommer ändå inte att lyckas. Om ett fungerande civilsamhälle finns kan olika sorters stöd från kommunen till civilsamhället göra underverk. Det kan handla om stöd till idrottsföreningar. Det kan handla om stöd till pensionärer som hjälper barn med läxläsning. Och det kan handla om mycket annat, där den gemensamma nämnaren är att civilsamhället ges stöd att fungera i sitt arbete för att ge människor en roll i ett integrerat socialt sammanhang.

Mot bakgrund av detta ser vi hur kultur- och fritidslivet i Linköpings kommun de närmaste åren kommer kunna utvecklas starkt. Dels genom att omfördelning av resurser sker från verksamhet som är planerad att drivas i ren kommunal regi till verksamhet där kommunala aktörer samverkar mer med föreningsdrivna aktörer. Inte minst i ungdomsverksamheterna. Dels genom att såväl föreningsliv som företag i kommunen görs mer delaktiga i kommande investeringar i välbehövliga idrottsanläggningar. Inte minst idrottshallar och en multiarena. Vi vill ta pengar från kommunal verksamhet och förvaltning och istället föra över till verksamhet bedriven av civilsamhället.

Vård och omsorg

- ✓ Inga kostnadsökningar som inte medför kvalitetsförbättringar
- ✓ Mer resurser till LSS
- ✓ Bättre mat på våra boenden

Omsorgskvalitet handlar om mänsklig värme och tid för mänsklig kontakt mellan personal och boende. Det handlar om höga kvalitetsmål och om möjligheten att påverka sin egen situation.

Linköpings Kommun har idag stora brister i att kunna erbjuda boende till personer med rätt till bistånd enligt LSS (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade). Dessutom har kommunen långa köer i handläggningen av ansökningar vilket gör att man ofta får vänta 1,5 år eller längre för att få ett boende. Därför utökar vi Social- och omsorgsnämnden ram så att kommunen faktiskt kan möta behoven hos denna utsatta grupp Linköpingsbor. Vi vill även påskynda byggnationen av nya boenden för att ytterligare svara upp mot behoven.

Undernäring är idag tyvärr ett problem när det gäller äldre och svårt sjuka. Det behövs extra fokus för att stimulera aptiten så att äldre och sjuka får i sig tillräckligt med näring. Lokalt tillagade mål behöver serveras i betydligt större omfattning än idag. På många boenden finns idag kök som tar emot mat som till stor del har tillagats på annan plats, så kallade mottagningskök. Med små investeringar kan dessa istället bli tillagningskök där all mat tillagas på plats. Dessa kök bör bemannas av personal med bakgrund som t.ex. kock, kallskänka eller likvärdig bakgrund. Idag utförs arbetet på många ställen av vårdpersonal som mellan omsorgsarbetet försöker få lite tid för att laga mat.

För att ge ytterligare inspiration och höja statusen måltiden och kvaliteten på de äldres mat skall personalen erbjudas kontinuerlig vidareutveckling och ges möjlighet att hyra in lokala krögarprofiler. De skall inspirera och dela med sig av erfarenheter. Det kommer att ge inspiration till nya menyer, nya uppläggningar och framförallt kommer det att höja statusen på de äldres mat, i förlängningen en högre nöjdhet bland de äldre. Vi menar allvar med vår satsning på mat för äldre och avsätter därför 14 miljoner kronor jämt fördelade de kommande två åren.

Det är viktigt att det finns såväl kommunalt och privat drivna boenden att välja på för att bibehålla en mångfald av alternativ och faktiska valmöjligheter. För Centerpartiet går kvalitet före vilken form verksamheten bedrivs i. Det viktiga är bra och professionell styrning med tydliga kvalitetskrav. Det garanterar oss en mångfald

av seriösa och långsiktiga aktörer, som också har andra mål med företagandet än bara vinst.

Centerpartiet menar att även äldre människor som inte längre orkar bo kvar i sin egen bostad måste ha rätt att välja boende, och i ännu högre grad kunna påverka "de små sakerna" i sin vardag. Vi får heller inte glömma bort den grupp äldre som har en god hälsa, och vars behov och önskemål handlar om möjligheter till bra hemservice.

Centerpartiet vill sätta stopp för kostnadsökningar som inte medför ökad kvalitet. Alla kostnadsökningar inom vård- och omsorgsområdet måste ha kvalitetsförbättringen i centrum. Kan man inte motivera en kostnadsökning med att kvaliteten blir bättre kommer vi att säga NEJ!

Demokrati och trygghet

- ✓ Utökad trygghetsansvar för geografiska utskotten
- ✓ Linköping skall vara en trygg kommun att bli äldre i
- ✓ Tydligt ledarskap med ansvar

Brottsligheten minskar i utanförskapsområdena. Mycket tack vare det arbete som civilsamhället och föreningslivet utför. Vi vill öka takten i trygghetsarbetet genom att använda erfarenheter från Södertälje, Skärholmen, New York och Falkenberg. Genom tidiga insatser redan vid småbrott kan vi förhindra en vidare karriär inom kriminalitet. Det krävs också ett tydligt lokalt ledarskap. Kommunala chefer ska få ett tydligt mandat att jobba mot skarpt satta mål för att minska utanförskapet. Ett tydligt ansvar kopplat till ansvarsutkrävande har visat sig ge väldigt bra effekt.

En klassisk målsättning för oss i Centerpartiet är att makten skall utgå från individen. Detta vill vi göra genom att flytta ner politisk makt uppifrån och från centrum, neråt och utåt i samhället, närmare enskilda människor. Under långa tider har detta projekt gått under benämningen "decentralisering".

I Linköpings kommun finns geografiska utskott, vilka är sammansatta av politiskt förtroendevalda från kommunfullmäktige, och som täcker in hela kommunens geografiska yta.

Dock har de geografiska utskotten inget ekonomiskt inflytande eller ansvar. Vi vill att dessa utskott skall få ett utökad trygghetsansvar och förfoga över ekonomiska medel. Detta för att lyfta politiken närmare medborgarna. Vi vill att utskotten skall ha hand om

trygghetsrelaterade vardagsfrågor i området och att de för detta tilldelas medel från Samhällsbyggnadsnämnden för att snabbt själva kunna beställa åtgärder.

Vi vill även koppla utskotten närmare till icke politiskt förtroendevalda, från föreningar, byalag, företagare, m.fl. så att dessa får en tydligare kanal in till politiken i vår kommun. Allt för att medborgarnas politiska makt ska bli starkare i vardagsfrågorna.

I Centerpartiets Linköping skall man också känna sig trygg när man blir äldre. Därför tillför Centerpartiet medel till Äldrenämnden för att höja kvaliteten och höja tilliten till äldreomsorgen.

Ekonomi

- ✓ Överskottsmål i budgeten för att framtidssäkra ekonomin
- ✓ Minska investeringstakten
- ✓ Minska på central administration och hejda den stora personaltillväxten

Vårt signum är att hantera skattepengar med stor varsamhet och respekt för de som betalat dem. För oss är det viktigast att människors vardag fungerar i form av bra barnomsorg, bra skola, bra förutsättningar för barnens fritidsaktiviteter, bra äldreomsorg och en bra socialtjänst.

Linköping växer kraftigt och det finns storstilade planer för hur vår stad ska utvecklas. Inte minst den nya järnvägen till Stockholm, Ostlänken, kommer att leda till att stadskärnan gradvis förflyttas ner mot Stångån. Detta är en önskvärd och positiv utveckling. Samtidigt ligger stora ekonomiska utmaningar i detta.

För oss är det då viktigare att vi gör rätt saker än att det går väldigt fort. När de rätta besluten är dyrare än alternativen menar vi att detta åtminstone delvis kan hanteras genom att bromsa takten i investeringarna. I klartext innebär det att kommunen behöver dämpa takten i investeringarna för att ha råd med de nödvändigaste investeringarna som kommunen verkligen behöver göra och för att se till att varje generation står för sina egna kostnader. I andra fall skall billigare alternativ alltid väljas över dyra lösningar vars enda syfte är att "sätta Linköping på kartan". Centerpartiet föreslår därför mindre investeringsramar än den styrande koalitionen.

I de prognoser som görs över kommunens intäkter och utgifter så ser man att utgifterna ökar mer än intäkterna. Detta medför att kommunen endera behöver öka sina intäkter eller minska sina

utgifter. Centerpartiet föreslår därför att kommunen jobbar med ett överskotts mål om 1 % i nämnderna för att se till att kommunen inte gör av med pengar den inte har och för att säkra långsiktig stabilitet i kommunens ekonomi. Samtidigt lägger vi ett effektiviseringskrav på de centrala förvaltningarna, det som tidigare var kommunstyrelsens anställningsmyndighet. Att kommunens personalstyrka (tillsvidareanställda) växer med runt 7 % årligen är inte rimligt. Vi menar att effektiviseringar inom detta område är nödvändigt om vi ska ha råd med välfärden även i framtiden.

I vår budget finns även en beredskap för framtiden och för oväntade händelser. Centerpartiet har budgeterat med ett överskott om 36 miljoner kronor för 2019 och även i plan för 2020-2022. Denna buffert kan också ge kommunen en trygghet inför framtiden som kan användas om konjunkturen försämras, samt att finnas till för framtiden då allt fler kommer att utnyttja kommunens service.

Förslag, ramförändringar - nämnder

<i>Nämnd, Belopp i tkr</i>	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunfullmäktige	400	0	0	0
Kommunens revisorer	186	0	0	0
Kommunstyrelsen	31 664	18 267	13 454	3 143
Överförmyndarnämnden	0	0	0	0
Valnämnden	450	0	0	3 490
Äldrenämnden	38 664	38 334	24 008	23 687
Social- och omsorgsnämnden	16 674	21 389	18 647	15 946
Barn- och ungdomsnämnden	26 436	26 177	25 921	25 669
Bildningsnämnden	11 827	16 656	21 488	21 323
Kultur- och fritidsnämnden	4 830	4 663	4 498	84 509
Samhällsbyggnadsnämnden	-8 628	-11 635	-15 270	-16 005
Exploatering	0	0	0	0
Arbetsmarknadsnämnden	40 000	40 000	40 000	40 000
Bygg- och miljönämnden	4 040	3 093	2 162	1 244
Lokala trygghetsnämnder	8 000	8 000	8 000	8 000
Summa förändringar av nämndernas ramar	174 543	164 945	142 907	211 007

Förslag, ramar - nämnder

<i>Nämnd, Belopp i tkr</i>	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunfullmäktige	13 476	13 076	13 076	13 076
Kommunens revisorer	5 226	5 040	5 040	5 040
Kommunstyrelsen	504 631	486 164	481 351	471 540
Överförmyndarnämnden	6 616	6 616	6 616	6 616
Valnämnden	2 358	260	260	3 750
Äldrenämnden	1 350 699	1 370 863	1 391 051	1 418 078
Social- och omsorgsnämnden	1 555 993	1 556 796	1 559 103	1 556 402
Barn- och ungdomsnämnden	3 352 912	3 395 835	3 438 824	3 479 125
Bildningsnämnden	758 890	783 726	810 613	831 963
Kultur- och fritidsnämnden	360 409	363 132	362 967	442 978
Samhällsbyggnadsnämnden	422 278	422 384	420 221	419 486
Exploatering	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Arbetsmarknadsnämnden	307 859	307 882	307 900	307 900
Bygg- och miljönämnden	62 558	61 611	60 680	59 762
Geo. Utskott med trygghetsansvar	8 000	8 000	8 000	8 000
Verksamhetens nettokostnader inkl avskrivningar	8 681 905	8 751 386	8 835 701	8 993 717
Pensionering, exkl finansiella poster	13 077	-11 713	-31 580	-31 580
Resursmedel	80 000	80 000	80 000	80 000
Reserv för pris, lön och demografi	328 290	665 060	996 325	1 329 315
Intern finansiering, intern ränta	-44 788	-44 788	-44 788	-44 788
Effektivisering, STADSHUS AB	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Effektivare inköp m.m.	-45 000	0	0	0
Överskottsmål i nämnder, 1 %	-85 000	-170 000	-255 000	-340 000
Ofördelat effektiviseringskrav	0	-180 000	-238 000	-313 000
Verksamhetens nettokostnader	8 828 484	8 989 945	9 242 658	9 573 664

Förslag, fördelning av resursmedel

Resursmedel, belopp i tkr	2019	2020	2021	2022
Integration	29 000	34 000	34 000	34 000
Miljö	40 000	40 000	40 000	40 000
Landsbygd (bredband)	11 000	6 000	6 000	6 000
Summa	80 000	80 000	80 000	80 000

Förslag, resultaträkning

Belopp, mkr	Förslag Budget 2019	Förslag Plan 2020	Förslag Plan 2021	Förslag Plan 2022
Verksamhetens nettokostnader (inkl. avskrivningar och effektiviseringar)	-8 828	-8 990	-9 243	-9 574
Skatteintäkter	7 334	7 589	7 888	8 220
Generella statsbidrag och utjämning	859	885	868	836
Byggbonus	35	25		
Kommunal fastighetsavgift	263	265	267	269
Summa skatteintäkter och utjämning	8 491	8 764	9 023	9 325
Finansiella intäkter	458	369	383	414
Finansiella kostnader	-84	-108	-128	-129
Jämförelsestörande poster				
Finansnetto	374	261	255	285
ÅRETS RESULTAT	36	36	36	36

Förslag, investeringsramar

<i>Nämnd, belopp i tkr</i>	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelsen	61 736	66 297	66 155	64 761
Äldrenämnd	556	605	604	592
Omsorgsnämnd	445	484	484	473
Barn- och ungdomsnämnd	13 648	12 939	12 935	12 662
Bildningsnämnd	4 447	6 832	8 590	8 409
Kultur- och fritidsnämnd	13 148	1 421	6 498	1 627
Samhällsbyggnadsnämnd	105 743	141 120	154 432	151 179
Bygg- och miljönämnd	278	302	302	296
Summa	200000	230000	250000	240000

